

## תהלים סז, רבנו עובדיה ספורנו

- (א) לַמִּנְצַח בְּנִגִּינַת מִזְמוֹר שִׁיר.
- (ב) אֶל־לִקְיָם יִחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ יְאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה.
- (ג) לְדַעַת בְּאֶרֶץ דֶּרֶךְ בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁוּעַתְךָ.
- (ד) יוֹדוּךָ עַמִּים אֶל־לִקְיָם יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם.
- (ה) יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ תִּנְחָם סֵלָה.
- (ו) יוֹדוּךָ עַמִּים אֶל־לִקְיָם יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם.
- (ז) אֶרֶץ נְתָנָה יְבוּלָהּ וַיְבָרְכֵנוּ אֶל־לִקְיָם אֱלֹהֵינוּ.
- (ח) וַיְבָרְכֵנוּ אֶל־לִקְיָם וַיִּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אֶרֶץ.

## זה המזמור תפילה על הגאולה העתידה

- (ב) אֶל־לִקְיָם יִחַנְנוּ יִגְאֵל אוֹתְנוּ, בִּלְתִּי רֵאוּיִים לְזֶה, דֶּרֶךְ חַן וַיְבָרְכֵנוּ בְּרַב עַם, כִּי נִשְׁאֲרֵנוּ מֵעַתָּה מֵהֶרֶב בַּגְּלוּת. יְאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ לְהֵאִיר עֵינֵינוּ לְרֹאוֹת נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתוֹ.
- (ג) לְדַעַת בְּאֶרֶץ דֶּרֶךְ לְמַעַן נוֹכַל לְהַבִּין וּלְהוֹרוֹת דְּרָכֵי טוֹב בְּכָל הָאֶרֶץ בְּכָל גּוֹיִם יִשְׁוּעַתְךָ וּבְזֶה יִדְעוּ טוֹב יִשְׁוּעַתְךָ, שֶׁהֵייתָ לְמַבְחָר הַמִּין הָאֲנוּשִׁי, וּבִכֵּן,
- (ד) יוֹדוּךָ עַמִּים אֶל־לִקְיָם עַל הַתְּשׁוּעָה, יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם כֹּל אֶחָד מֵאִשֵּׁי עַם וְעַם יוֹדוּךָ עַל הַטוֹב הַנִּמְשָׁךְ לְכָל אֶחָד מֵהֶם, כִּי תִמְלֹא הָאֶרֶץ דַּעַה אֶת ה'.
- (ה) יִשְׁמְחוּ וַיִּרְנְנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִיִּשְׂרָאֵל כְּאוֹמְרוֹ (מִיכָה ד, ג) וּשְׁפֹט בֵּין עַמִּים רַבִּים וְלֹא יִישָׂא גּוֹי אֶל גּוֹי חֶרֶב וְלְאֻמִּים בְּאֶרֶץ תִּנְחָם עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ.
- (ו) יוֹדוּךָ עַמִּים אֶל־לִקְיָם יְהִי רָצוֹן שְׁבִתְשׁוּעָה יוֹדוּךָ עַמִּים כָּלָם.

(ז) **אֶרֶץ נְתָנָה יְבוּלָהּ** ויודוך גם כן כל אחד מאישיהם, על שנתנה הארץ יבולה המורגל, גם שלא יספיק לכל עניי עם, ועל זה **יִבְרְכֶנּוּ אֶ-לֵקִים אֱלֹהֵינוּ** באופן שנוכל לפרנס אחרים כאומרו "וישן מפני חדש תוציאו" (וי' כו, י).

(ח) **יִבְרְכֶנּוּ אֶ-לֵקִים** אחר כך כשתתפשט האומה הישראלית בכל הארץ, כאומרו "והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה צפונה ונגבה" (בר' כח, יד) **וַיֵּירָאוּ אוֹתוֹ כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ**. באופן שבכל קצוות הארץ יהיה ישוב יריאיו ועמו.

#### רע"ס על דברים לב, יט-כ

**וינאץ מכעס בניו ובנותיו** ואחר שלא השיג שלמותם בארץ, בחר שלישית לצרפם בגלות. ובזה ומאס בכעסו את בניו ואת בנותיו, לא רחם על הקטנים ולא על כבוד הבנות. **אסתירה פני מהם** מן הבנים והבנות. [...] כי דור תהפכת המה – הפכו להם לב אחר, נוטה מדרכי האל יתברך.

#### רע"ס על דברים לב, כו

**אמרתי אפאיהם** אשאיר איזו פאה מהם, והמותר אכלה, כמו שאעשה באחרית הימים, אחרי שלא השגתי שלמותם לא במתן תורה, ולא בארץ ישראל, ולא בגלות, כאמרו "כי בהר ציון ובירושלים תהיה פלטה, כאשר אמר ה', ובשרידים אשר ה' קרא" (יואל ג, ה)

#### יואל ג, א-ה

(א) וְהָיָה אַחֲרֵי כֵן אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחִי עַל כָּל בָּשָׂר וְנִבְאוּ בְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם זִקְנֵיכֶם חִלְמוֹת יַחְלְמוּן בַּחֲרִיכֶם חֲזִינוֹת יֵרְאוּ. (ב) וגם על העבדים ועל השפחות בימים ההמה אֲשַׁפּוֹף אֶת רוּחִי. (ג) וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עָשָׁן. (ד) הַשֶּׁמֶשׁ יִהְיֶה לַחֹשֶׁךְ וְהַיָּרֵחַ לְדָם לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. (ה) וְהָיָה כָל אֲשֶׁר יִקְרָא בְּשֵׁם ה' יִמְלֹט כִּי בְּהֵר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַם תִּהְיֶה פְּלִיטָה כַּאֲשֶׁר אָמַר ה' וּבְשָׂרִידִים אֲשֶׁר ה' קָרָא.

#### מיכה ד, א-ד

(א) וְהָיָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים יְהִיָה הַר בֵּית ה' נִכּוֹן בְּרֹאשׁ הָהָרִים וְנִשָּׂא הוּא מִגְבְּעוֹת וְנִהְרֹו עָלָיו עַמִּים. (ב) וְהָלְכוּ גוֹיִם רַבִּים וְאָמְרוּ לָכֵן וְנַעֲלָה אֶל הַר ה' וְאֶל בֵּית אֶ-לֹקֵי יַעֲקֹב וַיִּוְרְנוּ מִדֶּרֶכֵּינוּ וְנִלְכָה בְּאַרְחֻתָיו כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר ה' מִירוּשָׁלַם. (ג) וְשָׁפַט בֵּין עַמִּים רַבִּים וְהוֹכִיחַ לְגוֹיִם עֲצָמִים עַד רְחוֹק וְכָתַתוּ חֲרֻבְתֵּיהֶם לְאֵתִים וְחִנִּיתֵיהֶם לְמִזְמֵרוֹת לֹא יִשְׁאוּ גוֹי אֶל גוֹי חֲרָב וְלֹא יִלְמְדוּן עוֹד מִלְחָמָה. (ד) וַיֵּשְׁבוּ אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְתַחַת תְּאֲנָתוֹ וְאֵין מִחְרִיד כִּי פִי ה' צְבָאוֹת דֹּבֵר.

## ויקרא כו, א-יב

(ג) אם בַּחֲקֹתַי תֵּלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וְעָשִׂיתֶם אֹתָם. (ד) וְנָתַתִּי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנָתַתִּי הָאָרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פִּרְיוֹ. (ה) וְהַשִּׁיג לָכֶם דִּישׁ אֶת בָּצִיר וּבָצִיר יִשִּׁיג אֶת זֶרַע וְאָכַלְתֶּם לַחֲמֻקְכֶם לְשֹׂבַע וּשְׂבַתְכֶם לְבִטָּח בְּאַרְצְכֶם. (ו) וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאָרֶץ וּשְׂכַבְתֶּם וְאִין מִחֲרִיד וְהַשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן הָאָרֶץ וְחָרֵב לֹא תַעֲבֹר בְּאַרְצְכֶם. [...] (ז) וְאָכַלְתֶּם יֶשֶׁן נוֹשֵׁן וְיֶשֶׁן מִפְּנֵי חֹדֶשׁ תוֹצִיאוּ. (ח) וְנָתַתִּי מִשְׁכָּנִי בְּתוֹכְכֶם וְלֹא תִגְעַל נַפְשִׁי אֶתְכֶם. (ט) וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לָכֶם לֹא-לִקְיָם וְאֶתֶם תִּהְיוּ לִי לְעָם.

## בראשית כח, יד

(יב) וַיַּחֲלֵם וְהִנֵּה סֹלֶם מַצֵּב אֶרְצָה וְרֹאשׁוֹ מִגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה וְהִנֵּה מַלְאָכִי אֲ-לֵקִים עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ. (יג) וְהִנֵּה ה' נֹצֵב עָלָיו וַיֹּאמֶר אֲנִי ה' אֱ-לֹהֵי אֲבֹרָהֶם אָבִיךָ וְאֵלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לָךְ אֶתְנַנָּה וְלִזְרַעְךָ. (יד) וְהִנֵּה זֶרַעְךָ כְּעֹפֶר הָאָרֶץ וּפְרִצְתָּ יָמָה וְקִדְמָה וְצָפֹנָה וְנִגְבָּה וְנִבְרָכוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה וּבְזֶרַעְךָ. (טו) וְהִנֵּה אֲנִי עֹמֵךְ וּשְׁמִרְתִּיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ וְהַשְׁבַּתִּיךָ אֶל הָאֲדָמָה הַזֹּאת כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ.